মমোৰঙি ময়না খুৰাং

(Rabha Nursery Rhymes)

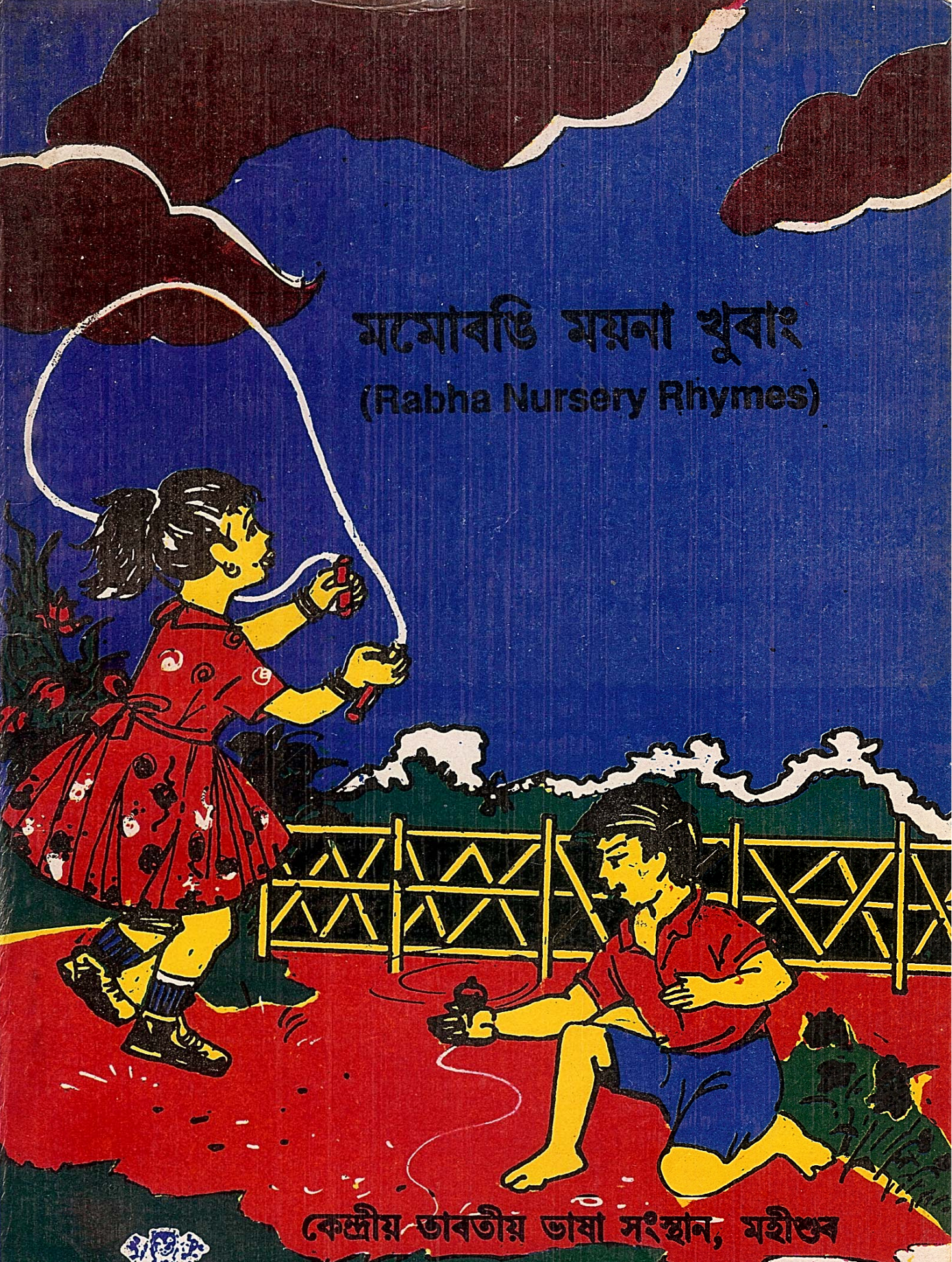

কেন্দ্রীয় ভাৰতীয় ভাষা সংস্থান, মহীশুৰ

মমোৰঙি

ময়না খুৰাং

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
Publications in Tribal Languages of North East: Rabha

Editing

P.N. Dutta Baruah
Upen Chandra Rabha

মমোৰঙি ময়না খুৰাং

(Rabha Nursery Rhymes)

চায় চোকৰা :

প্রকাশ ৰাভা

জস্ত্রী চেৰেঙা

বিনয় ৰাভা ৰুংদুং

তি'প্রানৰা :

ফণীন্দ্র নাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা

উপেন ৰাভা হাকাচাম

কেন্দ্রীয় ভাৰতীয় ভাষা সংস্থান, মহীশুৰ

গেংগেনায়কায়বা দুং বি'নদা বি'কায় কাথা থুকা অকাচা বাওছাবিয়ান মু'লবা-জোবা, বুদাবা - মাবিবা ছাকায়নিয়াল ছুন নামপ্রাং খাবা । উকায় ছুন নামপ্রাং জোৱায় কায়মু'লটাঙি খাপাকিনা গছা মু'লবাংকায় কাথা গি'দাঙে বাখুদংবে উ নেমেন পিমুঙিনা ছি'ন কোনা ঝাঙা ।

একায়োন তাক খাবে বাঙা খুবাঙি ছ্রমছা চায় তমককায় বচিকায় চাঙাতা। একায় চায়বিজান চিঙি নাছিকায় পাব, পাবদাম, তপাক, বমলেকা, মেংকু, মাছু-ছাব্রা, ছাছা, প্রু'ন, ফাং, লেব্রা, পুতলা, বানি গাড়ী, ব্রাংছি, পেপে, ঘেবক, গাড়ীচাকা, চাইকেল, ঘড়ী, জিব্রা, বাব্রা, মমো, ফজংব্রা নানিও বায় ফু'ছায় ফু'ছায় চায়বঙা নেমকায় তাক্রায়কায় চায়-ছুকছে। বাহা বাছামা ঝাঙা তি'কাংবা আদত ত্রি'দামিনি বামা তাক্কায় কি'ত্রিং' গিববিজান, কায়মু'লটাঙি বাব্রা-জিব্রা অকাচা ওবঙো চাকবাটাং আবো কায়মু'লটাংবা ইবিজানো ফু'ছায় ফু'ছায় চায়বঙে বং মাননো ।

একায় চাপায়বা তমকদামিনি কি'ত্রিং'গিববিজানি আবো মু'ল মু'লা ময়নাবঙি বাব্রা-জিব্রা অকাচা চাকবাটাঙি নাছিকায়, চিনা গংকায় মানদঙান চায় চোকবাটাং আবো নুকেন বাখুবা - তি'প্রানবাবে কাকায়নি খাতিকায় কামি নাংজো ই'নে ভাবিনা ছক্ বেঙো।

Mysore
November 30,1996

ফণীন্দ্র নাৱায়ণ দত্ত বৰুৱা
উপেন বাভা হাকাচাম

তি'প্রানবা

for the child and for the language, they created literally hundreds of rhymes in these workshops. The entire collection will serve as a repertoire or resource book for the teachers and parents to draw from. We also expect that short selected books of rhymes with attractive visuals could be brought out in all Indian languages to be placed in the hands of the children themselves. We also hope that audio cassettes will be prepared to accompany the printed book.

We will be happy if these rhymes are sung in homes, in schools and in the streets. This will be a significant step for planting Indian languages in the young minds for them to grow.

Dr. E ANNAMALAI
Former Director

FOREWORD

The Central Institute of Indian Languages, Mysore, which was established in 1969, is a subordinate office of the Ministry of H.R.D (Dept. of education) Govt. of India. It has been charged with the dual responsibility of (a) implementation of *three-language formula* and (b) promotion and development of *all* Indian languages, including tribal and boarder languages, to meet the challange of the approaching twenty first century. In fulfilment of this responsibility the Institute has been developping innovative language teaching as well as research materials.

Of late the Institute has been called upon by various State Governments and Agencies to develop materials for mother tongue teaching. Thus it has developed a set of teaching materials for Andaman Nicobar Islands and other tribal belts and has been preparing a *computerised data base* in Indian languages. In order to make pre-primary and primary schooling more interesting and lively it has been seriously working on the preparation of (i) a book of nursery rhymes and (ii) a collection of langauge games in each of the Indian languages. The present volume *Momorangi Mayna Khurang* is a collection of 108 nursery rhymes in Rabha, written by a group of native writers. Incidentally this is our first publication in the langauge. It is gratifying to note that Meghalaya Rabha Association has asked for 5000 copies of this book. The Institute will feel rewarded if this book is received well by the Rabha people in Assam, Meghalaya and West Bengal.

Mysore
Dec 15, 1996

N.Ramaswamy
Director I/c

Mamorangi Mayna Khurang, a book of nursery rhymes in Rabha, composed by Prakash Rabha, Jontri Cheranga and Binoy Rabha Rungdung and edited by P.N. Dutta Baruah & Upen Chandra Rabha.

First Published : Jan, 1997
© Central Institute of Indian Languages Mysore

Price Rs. 19/- $ £.

ISBN

Published by the Director , Central Institute of Indian Languages, Manasagangotri, Mysore - 570 006. Printed by the Manager, CIIL, Printing Press, Manasagangotri, Mysore - 570 006.
Illustration : H. Manohar and Bharat Kaman, Cover design : P. Barik

চং-গুক্

INSECTS

11. ত পাক ছাবাৰা 15
12. কাংক্রু নাং-চেনি চু'পান নাং 16
13. গাংগে ৰাজা 17
14. চান্দা ফছাছেং 18
15. অ বিবুৰ আনা ছায়া জাল 19
16. ছছেং দুৰা নামা বাম 20
17. বুং বুং নিজুং 21
18. অ তপাক চিথোৰা 22
19. অ লু'ভাক বেম্বং 23
20. অ গাংগে গাংগে 24

মাছু মাথায়

ANIMAL KINGDOM

21. কেৰ্কতা -নকতা 27
22. মাথা ফুখ্রি ফাখাৰা 28
23. খুছুং দুৰা হাদুৰা 29
24. পুতলানি মাছি ছাবাৰা 30
25. নাকৰ চেং-চেং ছাছা 31
26. মাছু জিবাৰা আৰো আম্বু ছাবাৰা 32

PREFACE

The child makes pre-linguistic noises before he/she utters linguistic sounds as he/she does scribbling before writing. Though singing is not speaking as drawing is not writing, it helps production of linguistic sounds including suprasegmental ones like rhythm. Nursery rhymes come in between pre-linguistic babbles and acquisition of language. Practice with nursery rhymes is a pre-school experience and excercise, and it prepares the child to be ready for schooling The nursery rhymes are similar to pre-literacy skills of drawing to prepare the child for the school.

While there is growing children's literature in Indian languages much attention has not been paid to nursery rhymes. This gap is often filled by nursery rhymes in English particularly in urban middle class homes and this is encouraged in the English medium nursery schools. It is necessary for a child as part of her socialization process to experience and to learn sounds of her native language. This experience is the first step towards love for his/her language.

To counter the influence of the hotly sought English medium in the nursery and primary schools, it is very necessary to provide good nursery schools in Indian language media. This will be more effective than legal measures. Nursery rhymes in Indian languages will be an important component of such nursery schools.

With these ideas in mind, the Institute prepared nursery rhymes in various Indian languages including tribal languages through workshops in which creative writers and teachers of the language concerned and linguists participated. They have found it a rewarding experience as we have. With great enthusiasm and devotion and concern

নোক - গুজ্‌ৰা

HOUSE HOLD

80. পুৰ্ পুৰ্ উৰাপ্লেন 97
81. ওৱাল ঘড়ী খাংখালাচি 98
82. জাপ্ আয়া জাপ্ 99
83. ম্রি'কা চি'ল্ চি'ল্ বুক্‌চিল্ 100
84. চায়ৰুক ৰেডিঅ 101
85. দাদানি জোতা 102
86. টিক্-টিক্ ঘডী 103
87. লাখৰ্‌নি বুখুৰি 104

তামছিনি

MUSIC

88. কাৰা ব্রাংছি ৰই-ৰই 107
89. খাম ক্রি'ঙা ম্রি'ম্ - ম্রি'ম্ 108
90. যোৰা আনিং ছিংগা ৰাখু 109

কান - কায়

BODY PARTS

91. চিঙি নুকেন আনিং 113
92. নাকায়নি কৰ্ নাকৰ্ 114

চংকায়

আদত ত্রি'দামিনি ছিকিকায়ছে কায় চার্পাকিনি দু'মদাকো ছিকিনা নাকে ছুংখাম ৰাখুআ । একায় ৰাওনি ছিকিকায়বে পাংবক্রাখাবে তি'কাংবা আদত অকাচা নার্চাৰী ৰাওনি খি'মখি'মকায় ছিকিকায়নি ছুংখাম পাকাংছে আওছান ৰাআতি'কাংবা আদত ৰাওয়িআন কায়মু'লটাং পি'ইলানি বাদাং জিত্রা-বাত্রা আৰো নোকঝংকায়ো ৰাখাতে লি'গাটাং আৰো কি'ত্রি'গিৰ বিজান পাকে ৰামানা বি'মা। ওৰঙি মিনি-খেবে, খিৰচা-ৰ্ছাৰ, জিমাংকায় হাবদায়কায় আৰো হুলুক চোকবায়নি লি'গা চাঙা ওৰঙি কাকায়নি ৰাওছানি কায়মু'লটাং আৰো কি'ত্রিং'গিৰ বিজানছে। একায় জোৰায়ান কায়মু'লটাং বাজিঙি পাকজা, বি'ছামু'তা নানিওবা নেমেখাবে ফামানা বি'মা, গ্রাছিবিনি পান-বিক্, চাক-পাৰ, পখি-পয়াল, মাছু-মাথায়, খেবেকায় পাকজা, চাগ্রানকায় পাকজা, কু'ৰমা-কচো, আৰো লি'গাটাংপাকে জমা জমা মাপাককায়নি নেম তাকায় আৰো উছিনি পাৰা মানকায় ৰাছঙো ফামানা খ্রি'মা । একায় ছিকিকায় কামিও আলামালা ফামানা-ফামানচা খাবে আৰো ফুর্তি তামচা তেকাছে, তি'প্রানা-তি'কাংবা আদত অকাচা নার্চাৰী ৰাওয়ি কায়মু'লবা-জোবাও পাংমানে খে ৰবায়-মিনিবায়, ফু'ছাবায়-চায়ৰংবায়, আৰো খুছি মানবায়ছে ৰপ্ তাকে ৰাছামা লাগিয়া । ওছে তে-গাপনি জাজানকাৰা ছার্কায় তি'কাংবা আদত অকাচা নার্চাৰী ত্রি'দাম বিজানি তমককায়-ৰামাকায় চায়ো (Nursery Rhymes) চাগ্রানকায় নেমেন নুছুককায় কামি চাঙেতা ।

তমককায়-ৰামাকায় চায়নি মুকা প্রেতা চায়তিয়ান । থুকানি ছাংকায় আৰো ৰি'নদা বি'কায় ৰাওছাৰিআন পাংমানে এগাপাকায় চায় ৰি'প্ ৰি'প্ কায় ৰাখুআ । এপাকে আৰো তোঙা লাগিয়া গোটি কাথানি নেমনুককায় । একায় পি'দা আনিং মাপাক তাকে ৰচিকায় চায় তমককায়ছে কায়মু'লটাঙি ছুনতি না গছা নাথোখেখেকায় গি'দাঙা আৰো ইয়ান চাবান-জিখাৰিনাবা ছ্রি'ন কনা ঝাঙা।

ৰি'ন আৰো চায়বে খাৰি কায়নাছান দংচা গ্রাছিবিনি বেৰগা বেৰগা তো-থো, মাছু-মাথায় নানিনাবা জাদং তাকা। খেলা তুনুকবা টাং ব্রাংছি ছুকে তুপুও ফু'ছা তাক্কায় অকাচা ঢোল তামে মাক্রাও ক্রক তাক্কায় কাথাওবে ছার্কায়ান ফামানা । নাথোৰাংকায় কায় খুবাংবা দু ং অকাচা ৰাঙুঙি নাথোৰাংকায় ভৰপবা দু ং, ৰমলেকানি নাৰোংকায়

ইছি তোৱা

Contents

Foreword V

Preface VI

Note on the use of graphemes VIII

চংকায় IX

তো
BIRDS

1. আঙি চকিয়া ছাবাৰা 3
2. পায় পৰক্ বিছি নাঙি থপ 4
3. নাছিয়া তোখা নাঙো 5
4. তোপালাংচি ছাথাৰ থি'পা 6
5. তুতু মমো 7
6. জুজু ছাংকোলা 8
7. তো জিবাৰা 9
8. ৰিবা বগিলা 10
9. খন্চৰ্ চেং চেং তন্দলেংকা 11
10. ককোৰেক্ কক্ 12

93. আঙি ফাখাম বক্-বক্ 115
94. আঙি তাছি ছঙা 116

হাদাৰ

FOOD

95. মায় চিচি পক্ 119
96. ফাতা ফক্চাক 120
97. মায়ছুৱা তুম্-তুম্ 121
98. বিবিনি ৰম্পে তোপ্লা 122

ছি'মান্দা

KINSHIP TERMS

99. চিঙি জুজু বুদাকায় 125
100. চিঙি মমো কাদামী 126
101. আঙি বাবা ৰেঙাতা 127
102. বুদি খিৰ্ছা কানিয়া 128
103. বিবিচুং কি'ত্রি'ঙা 129
104. চিঙি মামা মিস্তিৰি 130
105. মামা ডাক্টৰ 131
106. পঢ়ায় নাকে ৰেঙা 132
107. মামানি মানি 133
108. আয়া আঙো নাছিয়া 134

27. ছিছাল বিছি নাঙি নোক 33
28. হুতীনি শুবি 34

পাৰ

FLOWERS

29. পাৰ নামে তুচিবক্ 37
30. বক্-বক্ তুচিবক্ 38
31. পাৰ জবা দলে দলে 39
32. চিথোৱা গোলাপ 40
33. ভায়া দাখৰ পাৰ 41
34. চিকায়নি ভেট পাৰ 42

পান - বা

PLANT KINGDOM

35. ছিখি বালা পান 45
36. বা-নি চং 46
37. ছানা ৰিবা লিচু 47
38. পাংচুং কেন থাউৱান প্রেতা 48
39. মুনা মুনা পচো 49
40. আং কায়া পাৰ - পুলি 50

58. ৰিবা না বোনা 73
59. পান ছায়া ছায়া 74
60. আঙি দম্‌ফো প্রেতা 75
61. লেৰ্‌ - লেৰ্‌ লেৰ 76
62. লোক তাকে খেৰেনা 77
63. খেৰেনা ফই চতালি 78
64. মাছু হাল বয়বা 79
65. ফই খেৰেনা 80
66. ফই চমে খেৰেনা 81
67. চাৰ্‌া চিকায় খেৰেনা 82
68. মমো পুতলা 83
69. গাডী ছাৱা 84
70. থেং কং 85
71. ৰিবা হাদাবুৰি খেৰেনা 86
72. ৰাও ৰাও ৰেল 87
73. ত্রিংদামি তি'ৰাঙা 88
74. বল ছাৱা 89
75. পুতুং ধম্‌পা 90
76. খেৰেনা দল তেং 91
77. ছৰ্‌ - ছৰ্‌ খেৰেনা 92
78. পুনা পুনা ৰেলুন 93
79. ছাম হাছাকঙি মিছি 94

তো

BIRDS

BIRDS

আঙি চকিয়া ছাবাৰা
My Little Sparrow

অ চকিয়া তো ছাবাৰা
পুয়ে পুয়ে ৰিবা ;
চাঙি বাছে মায় উবে
পায়ে তা-ৰাবা ।
আন্তাঙিনি পাথাৰিনি
মায়ো দাকে তা-ছা ;
চিঙি মায়ো ৰাখুইতা আং
উৱো খি'নে নাং ছা ।।

নাছিয়া তোখা নাঙো
My Crow, I love you

অয়্ তোখা আকা আক্
আতো কানিয়া ;
আক্ দংবা নাঙো আং
মনি নাছিয়া ।

চিঙি ৱেথে মুন্ খুচা
উনাবা অ ফই ;
আঙি বক্রাও ৱাখুনোৱা
মাচিনি অ মায় ।

তোপালাংচি ছাথাৰ্ থি'পা
Sing A Song, Oh My Skylark

তোপালাংচি ছাথাৰ্ থি'পা
ৰাং কাৰায় পুই ;
খাংখালাচি তেং তেং তামা
ৰুৱা - জোৰায় নুই ।
তোপালাংচি ছাথাৰ্ থি'পা
ৰাং কাৰায় পুই ;
লু'বাক ছাৱা উৱোন চিয়া
ফাচি জুৰি বুই ।।

তুতু মমো
My Little Chicken

তুতু মমো চিয়ক্
তুতু মমো চিয়ক্ ;
নেম্ছুছু নেমা নাং
নেমে দুপুপুক্ ।
মায় ৰংখ ৰাখুইতা
ছাফায় তুক্ তুক্ ;
ছিকি চাঙে মাপাকে
তংফায় ৰুক্ ৰুক্ ।।

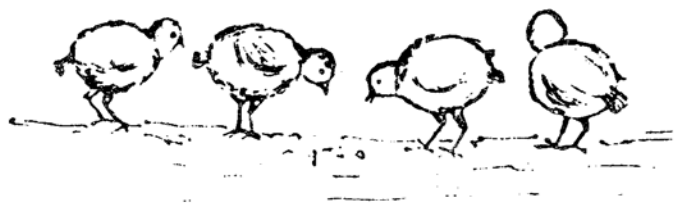

জুজু ছাংকোলা
My Grand Pa ! Crane

অ জুজু ছাংকোলা
ৰায় থাক্লা ঝোলা ;
দিনাং-ছানাং চাঙা নেতা
কাক্লাক্ তি'কাম্ তালা ।
অ জুজু ছাংকোলা
ঝোলায় চুকুং ঘোগ্না ;
দিনাং - ছানাং আনা নাং
ছানাছান তাস্কিয়া ।
অ জুজু ছাংকোলা
দংজো নাঙি বকৰা ;
ৰাংক্রাঙা ঘুৰায় ৰিবা
পুনা পালা পালা ।

তো জিৱাৰা
The Hen

ককো কক্ ককো কক্
ককোদায় কক্ !
ককোদায়া আনা মাও
তো জিৱাৰা কক্ ;
পিচি চিজো বেন্‌চেক্
ককোদায় কক্ ।।
আঙা গছা ৰাখুই ৰেং
ককোদায় কক্ !
মায় ৰংখ ৰাখুইতা
ছাফায় গ্লক্ গ্লক্ ;
মামাৰ্ পিচি চিতে ৰেং
ককোদায় কক্ ।।

ৰিবা বগিলা
Come Here My Crane

বক্ বক্ বগিলা
কক্ কক্ বগিলা
বক বক্ পুৱা
অ ক্রেং বকে পুৱা ।
চিকা পাথাৰ মাজাৰিতি পুৱা
আলি কাৰায় পাকেমানে নুৱা,
পুৱা অ বগিলা পুৱা
ফাচি অ ছি'খামে পুৱা ;
ৰিবা বগিলা ৰিবা
চিঙি চাতালিনা ৰিবা
ৰাংছাঙো ধাপ্মা ৰিবা ।।

খন্‌চৰ্ চেং চেং তন্‌দলেংকা
Comb-pointed Wood-Pecker

তন্‌দলেংকা তুতু
খন্‌চৰ্ চেং চেং
গ্রি'ম-গ্রামি তোৱা ;
পান বুদায় পাকে
চং বংবং বিচাৰে
পান্ কৰ্‌কৰ্ ছুৱা ।
কৰ্ কৰ্ কৰৰত
হাখাৰ্ ৰোৰোৱা
পিচি চিতা মইনা ;
যোৰ ছাৱা আক্‌ছু
ছাৱা নেমা চিঙা
নুকি পুছিনা ।

ককোৰেক্ কক্
Crow Cock Crow

ককোৰেক্ কক্
মামানি নোক্
হগো ফাৰ নায়জো
ধক্ ধক্ ধক্ ।
ককোৰেক্ কক্
বিদিনি নোক্
হগো ৰাংছাং দগোজো
চক্ চক্ চক্ ।।

চং-গুক্
INSECTS

তপাক ছাৰাৰা
A Little Butterfly

অ তপাক ফিৰি ফাৰ্
পুৰিকায় পাৰ,
পাৰ তোৱা চিঙি নুকি
ইছিনান্ মাৰ্ ।
কামিং চিমে খেৰেজো অ
ৰেং তেবে জাৰ্,
গাফুং ৰিবা ফুঙিতি অ
তেবে নেম্ফাৰ ।।

কাংকু নাং চেনি চু'পান ৰাং
Take A Little Sugar My Dear Ant

অ কাংকু কাংকু নাং
বিছিনাছে ৰেঙো ;
জাজি দামি আনা ক্রাঙা
জাজিয়োছে বঙো ।
হেঙা ৰিবা কাংকু নাং
চিঙি নুকি দাং ;
নাছি নাছি ৰাখুনো
চেনি চু'পান ৰাং ।।

গাংগে ৰাজা
King of Grasshopper

গাংগে ৰাজা গাংগে
নাঙি মায়্ বেন্চেক্ ;
বি'ছাৰ জুক্ছা খাৰে
ছায়্ তোৱা বেন্চেক্ ?
আং ছি'ঙা খেৰে খেৰে
তুনুকা পেৰে পেৰে ;
নাঙি ভাও ছাকায়োছে
আঙা চু'পান দেগেৰে ।

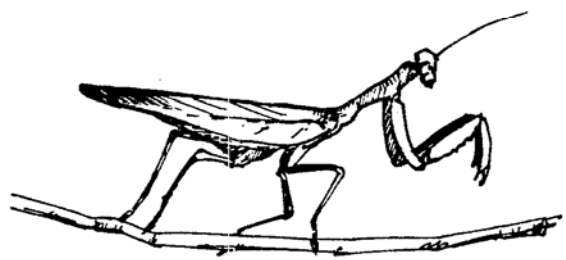

চান্দা ফছাছেং
An Unfavourite Sun Fish

চান্দা গেৰা না গেৰা
চান্দা ফছাছেং ;
চান্দানা জাও থোচা
খন্দা খলেলেং ।
চান্দানা চাওলা
নাছু গ্রেও গ্রেওৰা ;
নমে নমে ছাদং
ছানা আম্‌নায়া ।।

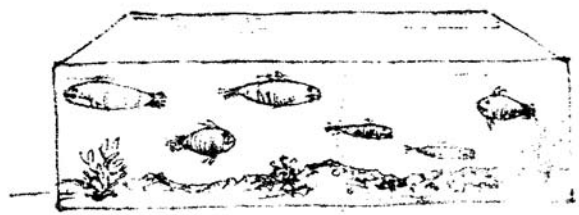

অ বিবুৰ আনা ছায়া জাল
Spider, Why You Are Weaving

অ বিবুৰ বিবুৰ অ
আনা ছায়া জাল ;
তোখা ছাৱ্রা ফুক্দং
নাঙি চাঙো কাল ।
ঠিক্ ঠিক্ ঠিক্
দোৱা -
টিক্ টিক্ টিক্ ।
খাংখালাচি ছয়েৰাজো
তাল নি তাল ;
হগো তোখা ৰিবায়তা
পাল নি পাল ।

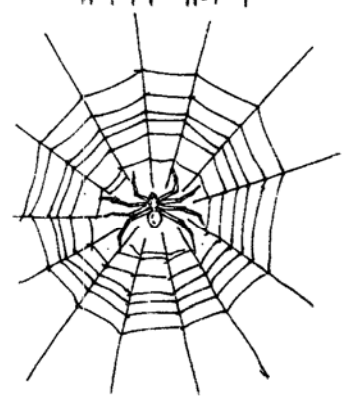

ছছেং দুৰা নামা বাম
A Fly And The Powder Cake

ছছেং দুৰা হেঙা হেং
বাম ছানা নামা,
উনা ৰাকে আয়ানি
বাম গছা খামা ।
লাংগ্রে গদো ধাপা-ধাপা
আয়া বিকায় বাম,
হা-চং হেগো দুৰা ছছেং
চু'পান্ চু'পান্ হাম ।।

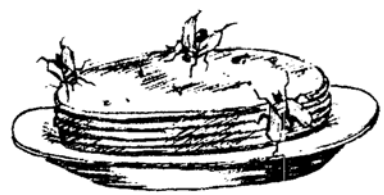

বুং বুং নিজুং
Hum, Bee Hum

বুং বুঙে বুং বুঙে
নিজুং ব্রুঙা,
পাৰতিবা ব্রুঙা উ
থেতিবা ব্রুঙা ।
পাৰনি ৰাংচি
থেনি ধুৰি
পায়ে ৰাঙা
থপিতি না;
উৱান ছি'মা চাঙা
উৱান ছি'মা চাঙা ।।

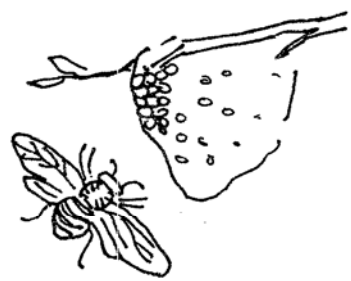

অ তপাক চিথোৱা
Hallo ! Beautiful Butterfly

অ তপাক অ তপাক
পুৱা ফি'লাপ ফি'লাপ
বাদ্রা দিগি পাৰেতা
থোপা থোপা গোলাপ ।
ছাকা - বকা তপাক
পুৱা ছাৰ্ - ছাৰ্ ;
চিথোৰাঙে পাৰেতা
আৰো বেৰ্গা পাৰ ।
অ তপাক চিথোৱা
গাব নাঙে নাঙে ;
পাৰ পাকে খেৰেনো
ৰাছং চাঙে চাঙে ।।

অ লু'ভাক বেম্বং
Hallo ! Mr. Frog

বেম্বং বেম্বং
লু'ভাক ক্রি'ঙা বেম্বং ;
হেৰ্জং হেৰ্জং
ৰাংখং খাপা হেৰ্জং
অ বাংখং অ বাংখং
জাৰ্ মামান জাৰ্চং!
হগো লু'ভাক ৰিবায়তা
ৰাম মামান ৰাখুচং ।
অ লু'ভাক অ লু'ভাক
আনা খুৰাক খুৰাক ?
নাঙা আং ৰাখুনোৰা
ছানা হাদাৰ হোৱাক ।।

অ গাংগে গাংগে
Hallo ! Grasshopper

অ গাংগে গাংগে
নাঙি আয়া - বাবাবে
আতা বিন্তুংগে ..... ?
ইন্তুং ইন্তুং ইন্তুংছান
আয়া - বাবা আঙিবে
মু'ল্লাঙাছান ।
অ গাংগে গাংগে
নাঙি দাদা-বিবিবে
আতা বেন্চেক্গে ..... ?
এন্চেক্ এন্চেক্ এন্চেক্ছান
দাদা-বিবি আঙিবে
কায় চু'পানছান ।।

মাছু - মাথায়

ANIMAL KINGDOM

কেৰ্কতা নকতা
The Squirrel

কেৰ্কতা নকতা
বান্চা ফালা ;
হো হুতী ৰিবায়তা
হুংকুৰ মালা ।
আলামালা বায়মালা
মমোনি মালা ;
হা নাঙা ৰাখুইতা
কুই-ছিৰি ফালা ।।

মাথা ফুখ্রি ফাখাৰা
The Spotted Monitor

মাথা ফুখ্রি ফাখাৰা
ৰামি জিমি গাগাৰা ;
হাচুদ্রপি থোপ ৰাই
পিচি চিতা ৰা-ৰা-ৰা ।
মাথা-পিচি বক্চাচ্রাও
লেখা-জোখা তংচা ;
ছাৰ্রা প্রেতা ছ্রাও - ছ্রাও
জিৰ্রা বোমায় তংচা ।।

খুছুং দুৰা হাদুৰা
A Land Tortoise

খুছুং দুৰা হাদুৰা
হা খুন্দুদুক ;
জিকং - পায়কং মাংগ্রাপা
নুকা বল্‌তুতুক্ ।
হাক্রাং হাক্রাং হাক্রাঙা
ছিয়াল বললক্ ;
খুছুং দুৰা দামাৰ্ ছায়ান
মাজি চপপ্লক্ ।।

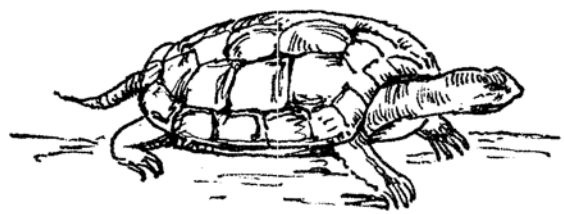

পুতলানি মাছি ছাবাৰা
Toy Of A Little Deer

পে-পে-পে ক্রি'ঙাৰে
মাছি ছাবাৰা ;
গ্রাম-আন্ উনি নোক্
নেম্ছু বাফাৰা ।
নাৰি নাৰি আমালুৰি
ছায় ছায় তোৱা ;
পিছাক্ পিছাক্ গাও
নিছিন্ চিথোৱা ।
থে দাগাকায় ছায়
বু'ল মানা ব্রক্ঙা ;
ফই ফই ফই লি'গা
ফু'ছায় চায়ৰুঙা ।

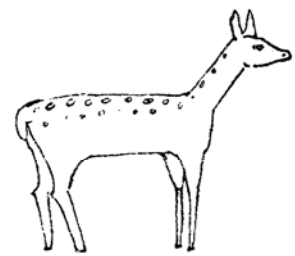

নাকৰ চেং-চেং ছাছা
The Hare With Long Ears

চিঙি তোৱা ছাছা
নুকি পুছিকায় ;
নাকৰ্ খুচেম্ চেং-চেং
কান বক্কায় ।
ছাম্ ছাআ তি'প্ - তি'প্
ফাকাম্ চেপ্-চেপ্ ;
নাছি নাছি পামা আং
খুচেম্ চেপ্-চেপ্ ।।

মাছু জিবাৰা আৰো আম্‌বু ছাবাৰা
A Cow With A Calf

অ মাছু জিবাৰা
বো নাঙি ছাবাৰা ?
হাম্‌বু হাম্‌বু খাপেতা
নুনং ৰুঙা নামেতা,
নাঙি মুংবে বগী
আমবু ছাবাৰা গগী ।
অ মাছু জিবাৰা,
বো নাঙি ছাবাৰা ?
আংবা ৰুঙো নুনং
আঙি আয়া ৰিবাদং ।।

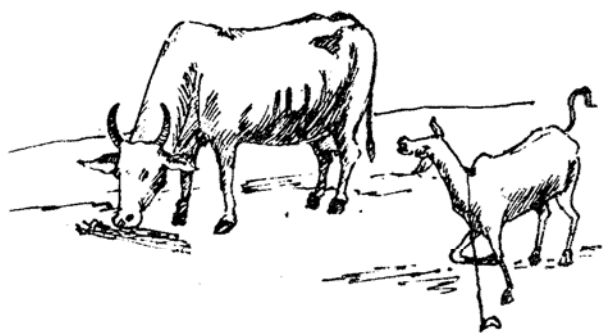

ছিছাল বিছি নাঙি নোক
Fox, Where Is Your Home ?

অ ছিছাল ছিছাল অ
বিছি নাঙি নোক ?
চিঙি বাবা কানিনাতা
মেৰা চঙি নোক ;
নাঙি মেৰা চঙি নোক ।

মেৰা চঙি নেম্চা দঙো
ৰংকা গছা ফক্,
ৰংকা গছা ফকে মানে
উছি হামে নোক ;
নামে গছা ৰংকা নোক ।।

হুতীনি শুৰি
The Elephant And It's Trunk

অয়্ হুতী ঠাকুৰ নাং
শুৰি নাঙি ৰোৱা ;
থুবায়নি চিকাও
উপাকেয়ান খোৱা ।
উৱান নাঙি তাছি গো
চাক মন্চাৰায়না,
ৰেফাঙোবে বি'তাবে
হাদাৰ থেফেনা ।।

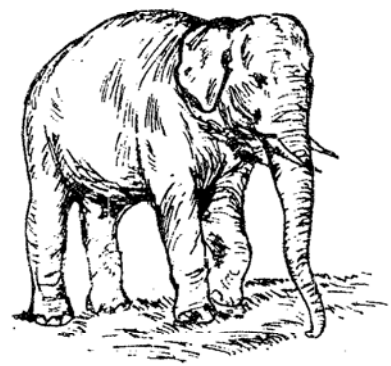

পাৰ

FLOWERS

হুতীনি শুৰি
The Elephant And It's Trunk

অয়্ হুতী ঠাকুৰ নাং
শুৰি নাঙি ৰোৱা ;
থুবায়নি চিকাও
উপাকেয়ান খোৱা ।
উৱান নাঙি তাছি গো
চাক মন্চাৰায়না,
ৰেফাঙোবে বি'তাবে
হাদাৰ থেফেনা ।।

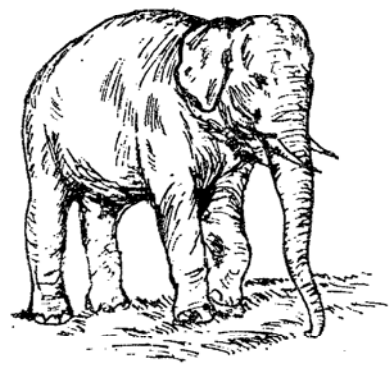

পাৰ নামে তুচিবক্
You Are A Kind Of White Flower

পাৰ নামে তুচিবক্
ফাচি জুৰি পক্-পক্
চিকা ৰুজো বক্-বক্ ।
আয়া চিকা তি'ৰাদং
আমে ৰুনো বুং-বুং
নেমো আমে বক্-বক্ ।।

FLOWERS

পাৰ জবা দলে দলে
The Swaying Of A Kind Of Flower

ছাক্ - ছাকে জবা পাৰ
দলে - দলে পাৰা ;
ফিৰ্ - ফাৰে ফিৰ্ - ফাৰ্
তপাক ছাৰি মাৰা ।
নেমা নেমা নেমা আঙা
নেমেন চিনা নেমা ;
নেমা নেমা নেমা আঙা
চিয়ান তঙা নেমা ।।

বক্-বক্ তুচিবক্
A Kind Of Wild Flower

তুচিবক্ তুচিবক্
পাৰ বক্বক্ ;
বকা বকা পাৰ নাঙি
বকা ঢক্-ঢক্ ।

চিঙি নুকি পাৰে তং
তি'নায় আঙি চক্ ;
বাবা ৰাবাতা চোলাৰে
নেমা চক্-চক্ ।

ভায়া দাখৰ্ পাৰ
The Golden Flower

পাৰ পাৰ
দাখৰ্ পাৰ
ভায়া ভায়া নেমা ;
চিনা নেমে নেমা ।
চিঙি ইয়ান
খেৰবা হাদাম
দাখৰ্ ছায়া কামা ;
কামা কামা
খেৰেনা অ
ৰিবা চম্পা - ৰমা ।।

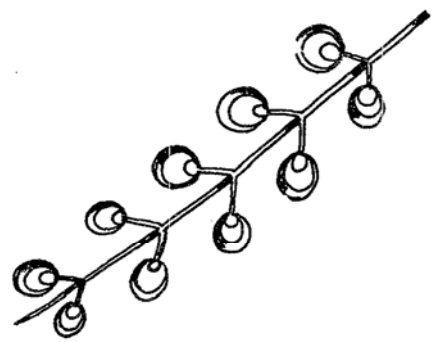

চিথোৱা গোলাপ
The Nice Rose

গোলাপ গোলাপ
পাৰা গোলাপ
পাৰছে চিথোৱা ;
নাঙি পাৰি
পাকে পাকে
তপাকছে পুৱা ।
পুৱা পুৱা তপাক পুৱা
পাৰি পাৰি তপাক পুৱা ;
চিনা নেমেন চিথোৱা
চিনা নেমেন চিথোৱা ।।

পান - বা
PLANT KINGDOM

চিকায়নি ভেট পাৰ
The Lily Flower

ভেট পাৰ পাৰেতা
চিকা দোৱাৰি ;
ছাকা-বকা পাংৰাঙা
নুকা ছাৰি-ছাৰি ।
ভেট পাৰ ৰাবানো
পাৰ-মালা কান্না ;
পাৰ-মালা কানে
ফু'ছায় খেৰেনা ।
অ লি'গাটাং
ৰিবাৰে নাৰং ;
চায় ৰঙে ফু'ছায়
খাৰনোৱাৰে ৰং ।।

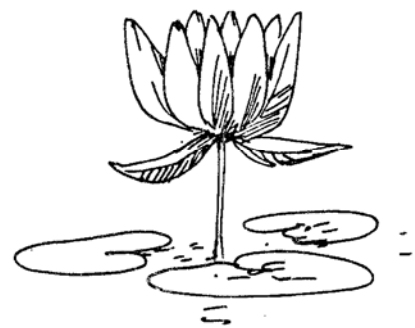

ছিখি বালা পান্
Be Friend A Tree

হানচেং ৰম্পে তোপ্পা
বাকক্ছানি চিকা ;
খাংখা-জিকং তুনুই
হেগো ছাৱি চৰেতা ।
বালা আনা বৰা
ছিখি খায় ৰেঙেতা ;
তেনি পাৰা তা বৰ্
কামিং ছিখি চাঙেতা ।।

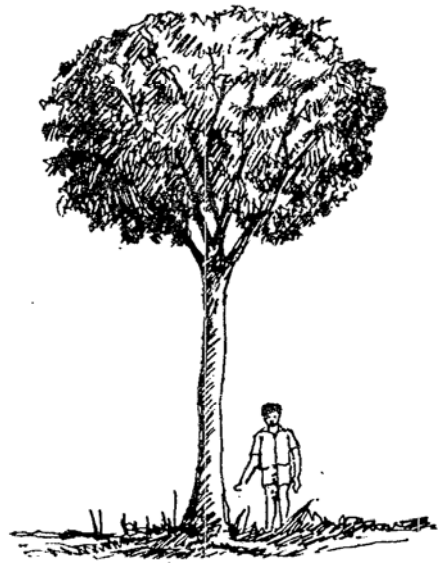

ছানা ৰিবা লিচু
Come To Eat Litchi

জেংখো জেংখো থেতেতা
ছাকা ছাকা মুনেতা
অ জিতু ! অ পিচু !
ছানা ৰিবা লিচু ।
পিচু জেংখোনিং,
জিতু জেংখোনিং,
আঙা জেংখোথাম,
কাকায় যে মেথাম ।।

বা-নি চং
Bomboo Groove

বা-নি চঙ
বা-নি চঙ
চঙ ঝাম্পাপুৰ্,
বা-নি চঙি
মকে মকে
গুৰিয়া তুখুৰ ।
ছক্ না ছক্ অ
বা-নিছে ছক্
দলে-দলে গমা,
বকে-বকে
বগিলাছে
পাকে তঙা নেমা ।।

মুনা মুনা পচো
Riped Mango

লাদা-লাদা থেতেতা
নায়তাং ছাকে মুনেতা ;
দাদা থে দাকেতা
আমে হায় খি'নেতা ।
লাদা - লাদা থেতেতা
নায়তাং ছাকে মুনেতা
ছানা ছানা চাঙেতা ।
মুনা মুনা পচো
ছানা নেমেন থোজো ;
পাঙা পাঙা দাকৃজো
নেমেন ছানা নুংজো ।।

পাংচুং-কেন থাউৱান প্রেতা
Jack Fruit Seed

পাংচুংকেন পাংচুংকেন
কাতাতাক নুকা ;
ফুং জিতি তপ্রম্বায়
থাউৱান প্রেতা ।
চাং বিছি ক্রাঙে তোৱা
মামান্ছে ৰিবা ;
পাংচুংকেন ছানা নাকে
খাৰ হাতাপাতা ।
ৰাং ফাচি জেৰ্ জেৰ্
তেৰেতা বায় তেৰা ;
পাংচুংকেন ছানানাকে
নেমেন জোৱা খেয়া ।।

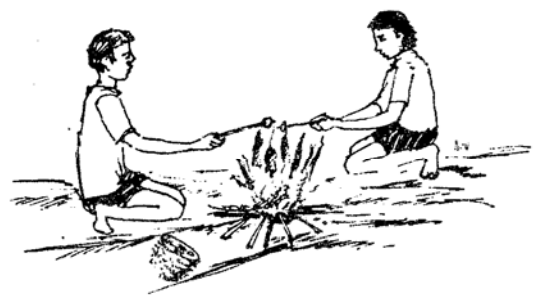

গাছিৰি
NATURE

আং কায়া পাৰ - পুলি
I Plant Flower Seedling

আং কায়া পাৰ-পুলি
পাৰ-দামি পাৰ্না ;
ফুঙি ৰাংছি চিকা ত্রি'তা
চিমিৰ্ চিমিৰ্ চাঙা ।
নাৰি নাৰি চাক্-নাৰি
আঙি পাৰ পাৰা ;
বমলেকা বম্-বম্
পাৰ-দামি মাৰা ।
আঙি পাৰ পাৰা
আঙি পাৰ্ পাৰা ।।

প্রি'ম-প্রি'ম বায়-ছাংকি
The Stripped Rain Bow

বায়-ছাংকি বায়-ছাংকি
দগোজো ৰাংখোপি ;
ছাকা-ভায়া পাংৰাঙা
প্রি'ম-প্রি'ম চিথো ৰাঙা ।
আং ৰেঙো কাৰাঙা
ৰাজা ছাই ছাই ক্রাঙা ;
বায়-ছাংকি মানে মানে
ৰাং-পিনা ধুঙে ধুঙে ।।

চেৰ্ ৰাংছাং চেৰ্
Sun, Bright Sun

চেৰ্ চেৰ্ চেৰ্
ৰাংছাং চেৰ্ ;
আনা তেবান ফায়তা
জেৰ্ - জেৰ্ ।
ৰাং খোপি দাপে চমে তাতং ;
ব্রাকান খাৰে তি'নায় তং ।
চেৰ্ চেৰ্ চেৰ্
ৰাংছাং চেৰ্ ;
আনা ফায় তোৱা জেৰ্ - জেৰ্ ।।

দাগা নানায় দাগা
Come Down Moon, Come Down

ৰাং কাৰাং কাৰাং
গাগাং নায়া ;
চিমিক্ চিমিক্ খাৰে
আফে মিনিয়া ।
অ বিবি অ বিবি
হেঙা ৰিবাচং ;
ফয় মমো কাকায়
চায় ৰঙা দং ।
দাগা নানায় দাগা দাগা,
দললক্ খাৰে দাগা দাগা ।।

ঢল - চিকা খেৰেনা
In Flood

ৰাং ফাচি খি'ছামে
ৰাং জুৰি থুপুঙে
ৰিবায়তা ঢল - চিকা
চুংবায়তা ঢল - চিকা ।
ঝৰা ফাপে ফাপে
পাথাৰ কাপে কাপে
ৰিবায়তা ঢল - চিকা
চুংবায়তা ঢল - চিকা ।
ঢল - চিকা খেৰেনা
ধুৰা তাকে খেৰেনা
ৰেঙো আং দাদা পাকে
ৰং মানে ত্রকে ত্রকে ।।

ৰাং ফাচি ছিপু-ছিপু
In Raining

ৰাংফাচি ছিপু-ছিপু,
ৰাংছাবা ছিবু-ছিবু ;
আঙা নেমা তাতা
ৰাবা আয়া ছাতা ।
ৰাংফাচি ছিপু-ছিপু
ৰাংছাংবা ছিবু-ছিবু ;
ছাতা ছাব্রা কি'পে
ক্রাঙো খুছি খাৰে-
ৰাংফাচি ছিপু-ছিপু
ৰাংছাংবা ছিবু-ছিবু ।।

হা-বা চুৰ্-চুৰ্ হাচু
Hill, You So High

হাচু হাচু
হাবা চু ;
চং-চং চুৰ্-চুৰ্
হাবা চুৰ্-চুৰ্ ।
পাকবায় থেকৰ্
তোৱা চাচাকৰ্ ;
চং-চঙা হা
ৰাং ছঙা ছঙা ।

ৰি'বা ৰি'বানা
থেথে চিনা ;
চং-চঙা হা
ৰাং ছঙা ছঙা ।
হাচু হাচু
হাবা চু ;
চং-চং চুৰ্-চুৰ্,
হাবা চুৰ্-চুৰ্ ।।

চিকা প্রুপ্-প্রাপ্ তাম্ব্রং
The River Full With Water

তাম্ব্রং তাম্ব্রং
চিকা প্রুপ্-প্রাপ্
বি'ৰা কামাঙা ;
ৰাংছাঙি চিমিমিত
নায়ৰপা চিকা
বি'ৰা কামাঙা ।
ছাৰি ছাৰি
পান - বা
প্রঙে ৰেঙেতা ;
হগো হগো
পানাল মো
প্রঙে ৰেঙেতা ।

অ লাংগেৰে
Oh! My Dear Moon

অ লাংগেৰে
লাংগেৰে অ
হেঙা বি'ৰে ৰিবা ।
কাৰাইনি পাৰা
বাছিং হায়না তাপ্পান,
ৰাংখোপিনি পাৰা
হাচু হায়না তাপ্পান ।
লেম্ - লেমা
লেম্ - লেমা
ৰিবা অ খেৰেনা
কাকায় জমা জমা ।।

পুৰ মায় লাংগ্রে নায়-নায়
Golden Night In Full Moon

লাংগ্রে নায়-নায়
তেয়ান পুৰ মায়;
বিবিৰং চায় ৰুঙো
চিঙি চাতালায় ।
আংবা ৰুঙো চায় -
নাথোয় নাথোয়;
ছাৰি ফানে ফানে -
ফু'ছায় ফু'ছায় ।
লাংগ্রে নায়-নায়
তেয়ান পুৰ মায়;
খুছি খাৰে চায় ৰুঙো
চিঙি চাতালায় ।।

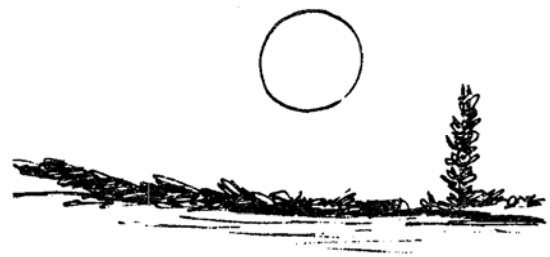

থক্-থক্ প্রাম্চি
Dewdrop

ফুঙিনি প্রাম্চি
থক্-থক্ কিয়া ;
ৰাংছাং দগো দং
চিক্-চিক্ নায়া ।
দুবুলানি আগালি
অ প্রাম্চি থোপা,
ৰং মানে ৰি'মা চিদং
তাছি দিগি ছি'পা ।
চিক্-চিক্ চিক্-চিক্
প্রাম্চি নায়া ;
থক্-থক্ থক্-থক্
প্রাম্চি কিয়া ।।

খু'ছাম ফাৰ
The Evening

দুগুতা ৰাংছাং
চাঙা ফাৰ ;
হান্‌দাৰ্‌ ছিউ-ছিউ
চাঙা ফাৰ ।
জ্রয়-জ্রয় তোৰে
মাৰা থোপি ;
ছ্রাও-ছ্রাও তোৰে
মাৰা নোগৰি ।
নি মো নুকিনা
আয়া প্রাওআ ;
নুনুং ৰুঙা
আয়া প্রাওআ ।।

ফাচি জুৰি তো পুতি
My Little Fowls In The Rain

ফাচি জুৰি ৰই ৰই
ৰাং ফায়েতা ;
তো ছাৱা চিয়ক্ চিয়ক্
ছি'মে ৰেঙেতা ।
কৰক্ কৰক্ জিবাৰা
প্রাওৱে ৰাঙেতা ;
চিঙি নো-ছা পাতিনা
দুঙে বিবায়তা ।
আমে ৰংখ ৰাখুজো খি'নে ছায়েতা ;
জিবাৰা নাছি নাছি বোমায় তানেতা ।।

খেৰেনোৱা ফুঙি
Playing In The Morning

ফুঙিনি অ ৰাংছাঙিনি
নায়ে নায়া চাৰি ;
প্রাম্চিতি অ ছাৰে নুকা
দুবুলানি নাৰি ।
খেৰেনোৱা চিমে ৰেঙে
ছামি গ্রি'মিতি ;
নিংগিদং জিৰায়নো অ
কদম ছায়াতি ।।

মিনি হায়ৰাম হায়ৰামে -
ছিং ছিং ছিং
হা কাৰাং ধাং-ধাং
হা পিমুং ধাং-ধাং
ৰোকে - ভাঙে ৰাং
ৰাং মামান ৰাং
ছিং ছ্রাং ছ্রাং ।।

চিঙি ছোং
Our Village

অ চিঙি ছোং অ চিঙি ছোং,
ৰিবা চং ৰিবা চং
খুছি খাৰনা দং
চাঙা কাকায় ৰং ।
ইয়ান চিঙি ছোং
ছোনানি হাছং,
চায় ৰুঙে ফু'ছানো
দফং দফং
কুই ফাং নুকা ছাৰি - ছাৰি
চিনা চিথোৱা পাথাৰ দোৱাৰি ।
অ দাদাৰং ! অ বিবি ৰং !
চায় ৰুঙে ৰুঙে, চাঙা ৰাছং ।।

খেলনা পাকড়া

TOY, DOLLS etc.

পাৰ মালা
Garland

পাৰ মালা ৰায় ৰায়
ৰিবা খেৰেনা ;
খৰো চেলা ৰাপে ৰাপে
পাৰ থোপা জনা ।
নেন পিদান কানে কানে
ৰিবা জ্রয় - জ্রয় ;
ফু'ছানা ত্রকে ত্রকে
মিনি ছ্রায় - ছ্রায় ।।

চেৰেৰেত্ চেৰ্খা
Spray Pipe Of Bamboo

চেৰেৰেত্ চেৰ্খা
পেৰেৰেত্ প্রেয়া
চিকা চেৰ্খা,
চিকা-ক্রেত্ চেৰ্খা
খেৰেনা চেৰ্খা
চিকা চেৰ্খা ।

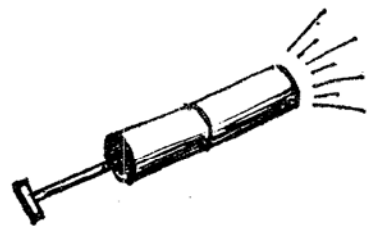

ৰিবা না বনা
Fishing

না বনা ৰিবা ৰে ৰিবা,
না বনা ৰিবা ৰে ৰিবা,
চৰেং ছাব্রা ৰায় ৰায়,
ৰিবা ৰে ফু'ছায় ফু'ছায় ।
আঙি খোকদুৰ্ ফুঙা
চন্তলকা ধুঙা ;
না বতে বতে খেৰেনা নুঙা ;
ফই ৰিবা লি'গাতাং কাকায় চায় ৰঙা ।

পান ছায়া ছায়া
In The Shadow

পান ছায়া ছায়া
বা ছায়া ছায়া ;
হাদাম থাৰায়া
হাদাম থাৰায়া ।
গুদু গুদু খেৰেয়া
একং বেকং খেৰেয়া ;
পান ছায়ায় খেৰেয়া ।
খেৰেয়া খেৰেয়া,
বা ছায়ায় খেৰেয়া ।।

আঙি দম্‌ফো প্রেতা
Toy Gun Of Bamboo

দম্‌ফো দম্‌ফো বানি দম্‌ফো
আঙি দম্‌ফো প্রেতা ;
লাখৰ থে ফুথুদং
থাও ই'নে প্রেতা ।
দম্‌ফো কয় খেৰেনা
ৰি'বা ৰি'বা ৰি'বানা ;
থাও ই'নে প্রেদং
কান্‌ আঙি ছি'মাৰা ।।

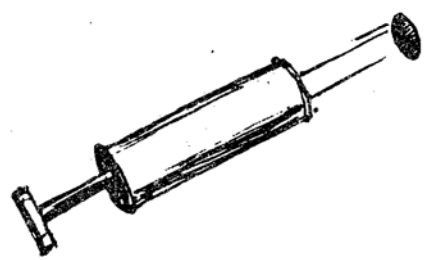

লেৰ্-লেৰ্ লেৰ
The Long Rail

লেৰ নুকা লেৰ্-লেৰ্
মালা গান্দা বেৰ্-বেৰ্ ;
কায় দুঙা কেপ্-কেপ্
হাদাম চাঙা থেপ্-থেপ্ ।
লেৰ্ ক্রি'ঙা ঝক্-ঝক্
পায় ৰাঙা ছোং-নোক ;
লেৰ্ ভানা বৰ্-বৰ্
ফুং-ছান ফাৰ ফৰ্-ফৰ্ ।।

নোক তাকে খেৰেনা
House Making Game

হানচেং বালা ৰাবা
নোক্ তাকে খেৰেনা,
আলি তাকে তাকে
নোক্ হামে খেৰেনা ।
আলি চক্রং-চক্রং,
চিঙি নোক্ নেমা ;
ফাক বানি তংচা
চিঙি নোক্ নেমা ।।

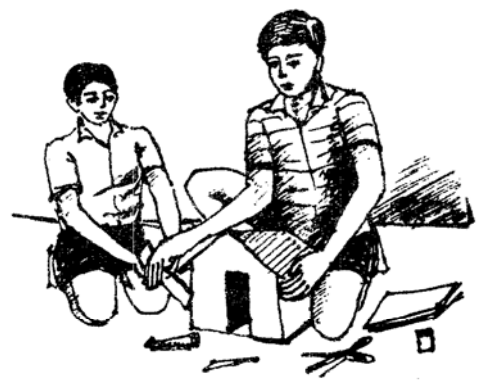

খেৰেনা ফই চাতালি
Playing In The Courtyard

ফই নিলি
ফই জুলি
খেৰেনা চাতালি ;
হাদাবুৰি
মায় চিঙি
তি' ফানান্ থালি ।
মাপাকে - চিপাকে
খেৰেয়ে - মিনিয়ে
ফই ৰিবা নিলি
ফই ৰিবা জুলি ।।

মাছু হাল বয়বা
A Toy Of Ploughing Bullock

দখম্ কাৰাং আং
মাছু হাল বয়া ;
মেনা মেনা যোৰ মাছু
হা পাহাম্ বয়া ।
হুৰ্-হুৰ্ দানি-বায়
ঠাৎ ঠাৎ ঠাৎ ;
হু'হ্ হু'হ্ দানি-বায়
ঠাৎ ঠাৎ ঠাৎ ।
পান্ চাকণ্ডি মাছু
ক্রং প্রেং-প্রেং ;
দেপেপেক্ জাং
ৰেঙা হেং জেং ।।

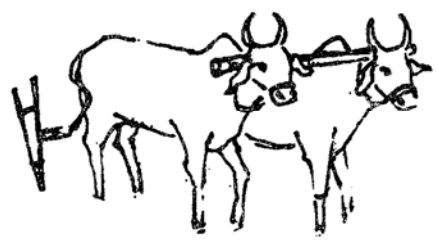

ফই খেৰেনা
Let Us Play

ফই লি'গা ফইৰে
ফই খেৰেনা ;
পান্ ছায়া খি'ছানা
ফই খেৰেনা ।
নোক্ হামে খেৰেনা
ফই খেৰেনা ;
ৰ্মে - ৰতে খেৰেনা
ফই খেৰেনা ।।

ফই চমে খেৰেনা
Let Us Play Hide And Seek

জেংজেং মিজেং মেংজেং
ফইৰে ফই খেৰেনা ;
নোক্ কোনায় দাঙে মানে
কুক্-কুক্-কুক্ খেৰেনা ।
আং ই'ন্দং কুক্-কুক্
বেচেৰ্ নাৰং ছুক্-ছুক্ ;
গ্রি'প্-গ্রি'প্ গ্রি'প্-গ্রি'প্
বেচেৰ্ চুক্-চুক্ ।।

চাৱা চিকায় খেৰেবা
A Game On Shallow Water

ছিপু-ছিপু ফাচি চিকা
ছি'খাম বুৰ্‌বুৰা ;
ছি'ম্‌চেক্‌ ছুই ছুই
তুং বুৰ্‌বুৰা ।
চাৱা চিকায় বি'ৰে
ফু'ছা খেৰেনা ;
চায় থি'পে ৰঙে
ছুৱা খেৰেনা ।।

মমো পুতলা
My Little Toy

নাইছা নাইছা মমো পুতলা !
তক্রাঙি তি'কানো পাৰ মালা ;
নাং আঙি মমো !
আমে বোমায় পাম্‌মো ।
নাইছা নাইছা মমো পুতলা !
চিনা চিথোৰা হি'লা হি'লা ;
নাছিনো নাছিনো নেমেন নাছিনো,
হা-মাও আঙি ছোনা কি'ন্দামি বানো।।

গাড়ী ছাব্রা
Small Car

আঙি গাড়ড়ী ছাব্রা,
চাখা আনথাম বানা ;
গৰ্ গৰ্ গৰ্ ৰেঙা,
ৰাজা ছায় ছায় ধুঙা ।
দাদা আঙো পি'তাৰা
বিবি মিনি চিয়া ;
আঙি গাড়ড়ী ছাব্রা
চাখা আনথাম বাফ্রা ।
আয়া যে আঙো মিনি প্রাওৰা
ৰংমানে তাছি ফ্রি'তে খংখ্লেং কিয়া ।।

থেংকং
Up And Down

থেংকং থেংকং
খেৰেনা থেংকং ;
হেং গুদুং আং
দাদা হোম্‌ফালাং ।
থেংকং থেংকং
ত্রক ত্রকে তং ;
হাহ্‌ - হা মিনি তং,
ৰাজা মাছা দং ।।

ৰিবা হাদাবুৰি খেৰনা
Come To Play With Dust

অ ৰামাই অ ৰমাই,
ৰিবা খেৰেনা চিঙি চাতালায় ;
ৰিবা খেৰেনা ৰিবা খেৰেনা ,
হাদা বুৰি ৰুবুঙে ৰিবা খেৰেনা ।
মাইতাক খোলা কাওৰায় মায় ৰংমোৱা,
আতাকুতা ৰম্পেগোটা হানচেং জাওনোৱা ।
ফই ৰামাই ফই ৰমাই
হং-হং কি হঙে বাৰায় ছায় ছায় ।।

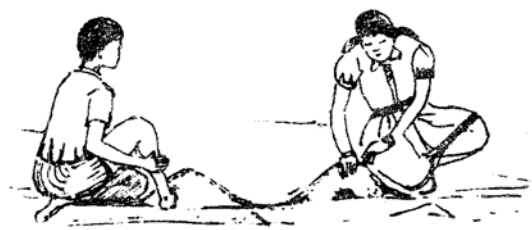

ৰাও ৰাও ৰেল
The Whistling Of A Train

দি'কি'ৰ্ - দা দি'কি'ৰ্ - দা
ক্রি'ঙা দি'কি'ৰ্ - দা ।
ৰেল চালায়তা,
ৰেল ৰেঙেতা ।
ফি'ছাও-ফুছ্ ফি'ছাও-ফুছ্
বাৰখু দগেতা ;
দাবা-দাবা ৰেল গাড়ড়ী
পাতে ৰেঙেতা ;
ছয়গাওঁ মালিগাওঁ
আৰো বঙ্গাই গাওঁ ;
ৰেল গাড়ড়ী ৰেঙেতা
ক্রি'ঙে ৰাও-ৰাও ।।

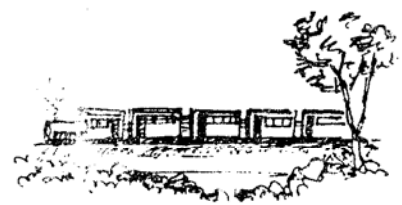

ত্রি'ংদামি ত্রি'ৰাঙা
Learning In The School

টেং-টেং টং-টং
ঘণ্টা ককেতা ;
ত্রি'ংদামি পৰায়না
আং ৰেঙেতা ।
ৰিবা ৰিবা ৰিবা
অ লি'গাটাং ;
ত্রি'ংদামিনা ৰেঙা
ৰিবা দু'মদাকায়টাং ।
ত্রি'ংদামি তি'ৰাঙা
চায় চায় ৰঙা ;
ঝি'মি'ৰ্ - ঝি'মি'ৰ্
ফু'ছায়বা ব্রঙা ।।

বল ছাব্রা
Small Ball

ৰাংছাং ব্রাক্-ব্রাক্
চাংজোৱা ছান ;
বাখ্রা দিগি খেৰেনা
ৰিবাৰে মামান ।
আঙি তোৱা বল ছাব্রা
দাদা ৰাবাকায় ;
আনিং থল ৰনে মানে
খেৰেনা কাকায় ।
ৰং মানে খুছি খাৰে
খেৰনোৱা বল ;
তাপ-তাপ ককে-ককে
ৰাখুনোৱা গল ।।

পুতুং ধম্‌পা
Ballon Of Foam

ভেনদা কাচি ৰুবুঙে
ধম্‌পা তাকে-তাকে ;
ফয় ৰিবা খেৰেনা
পুতুং ছুকে-ছুকে ।
চুঙা মু'লা পাংৰাঙা
প্র-প্র প্রতা,
কাৰাঙা প্রঙে ৰেঙে
ফুছ্‌-ফুছ্‌ প্রেতা ।
ফয় ৰিবা তুপুৰনা
চিনা চিথো ৰাঙা,
নেমেন ৰং চাঙা
নেমেন খুছি চাঙা ।।

খেৰেনা দল্ তেং
To Swing

চেলেঙা থলালেং
মায়-ভাগি দলালেং
নোছাৰায় লেং-লেং ;
বান কাৰায় নুয়ে নুই
দান্তৱাছে ছাআ বাম
হাখাৰ খলালেং ।
দল্তেং দল্তেং তুলু - লুঙা-লুং
দল্তেং দল্তেং লুঙা-লুঙা-লুং ।।

ছৰ্-ছৰ্ খেৰেনা
Slipping And Climbing

ছৰ্ - ছৰ্ খেৰেনা
ছৰ্ - ছৰ্ খেৰেনা
হা বাখ্রায় খেৰেনা ;
ছাম কাৰায় খেৰেনা
আলি বোমায় খেৰেনা
ছছ্রকে খেৰেনা ।
ছৰ্ - ছৰ্ খেৰেনা
ছৰ্ - ছৰ্ খেৰেনা
পান ছায়ায় খেৰেনা ;
পান ডালায় খেৰেনা
গেৰক লেৱায় খেৰেনা
দলতেঙে খেৰেনা ।।

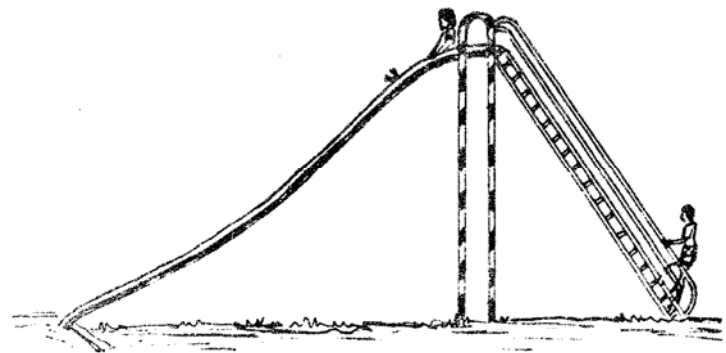

পুনা পুনা বেলুন
Flying Ballon

ছাকা-বকা ছেনা-ছেনা
আঙি বেলুন নেমা নেমা ;
ৰোআ-চুঙা নেম্ ৰাঙা
আঙি বেলুন পুনা পুনা ।
কৰে-কঙে জিমি নাঙা
নাঙি বেলুন নেমা নেমা ;
হেঙা-হোঙা জমা-জমা
চিঙি বেলুন প্রু'না প্রু'না ।।

ছাম হাছাক্ঙি মিছি
Playing With An Effigy Of A Buffalo

খেন্চেৰ্ খেন্চেৰ্ মিছি
ছাম হাছাক্ঙি মিছি ;
টুক্-টুক্ টক্-টক্বায়
ত্রকে ত্রকে ৰেঙা মিছি ।
খেন্চেৰ্ কান আঙি মিছি
ত্রকে ৰেঙা দ্রি'ত্ - দ্রি'ত্ ;
মেমল্লাউ মেমল্লাউ ত্রকে
আগয়াৰে দ্রি'ত্ - দ্রি'ত্ ।
মিছি মিছি মিছি মিছি
ছাম হাছাক্ঙি মিছি ;
খেন্চেৰ্ খেন্চেৰ্ মিছি
ছাম হাছাক্ঙি মিছি ।।

নোক-গুজ্ৰা

HOUSE HOLD ARTICLES

পুৰ্ পুৰ্ উৰাপ্লেন
Flying Aeroplane

পুৰ্ পুৰ্ উৰাপ্লেন
পুৰা প্রেং প্রেং ;
তুপুৰ্ তুপুৰ্ উৰাপ্লেন
ঘুৰায়া নে-নেমেন ;
আং পাইলট্ ছাবাৰা
তুপুৰা উৰাপ্লেন ।
ৰাংগ্রেনি ছং ছকা
আঙি উৰাপ্লেন ;
আফেনি ছং বঙা
আঙি উৰাপ্লেন ;
আং পাইলট্ ছাবাৰা
তুপুৰা উৰাপ্লেন ।।

ওৱাল ঘড়ী-খাংখালাচি
The Wall Clock And A House Lizard

মামানিছে ওৱাল ঘড়ী
ক্রিঙা টিক্-টিক্ ;
খাংখালাচি দুঙে চিয়া
উছি ঠিকি-ঠিক্ ।
ওৱাল ঘড়ড়ী টিক্-টিক্
খাংখালাচি ঠিক্-ঠিক্ ।।

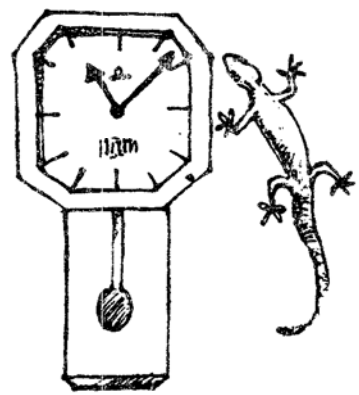

জাপ্ আয়া জাপ্
Fan, Mother Fan

জাপ অ জাপ চিঙি জাপ
জুজু ৰাপ্কায় জাপ ;
জাপ অ জাপ হেবে জাপ
কুৰ্নি বাকায় জাপ ।
জাপ্ আয়া, গু'মাৰজো
চিঙি মমো গু'মাৰজো,
জাপ্ জাপ্ জাপ্
আয়া তাপ্ তাপ্ তাপ্ ।।

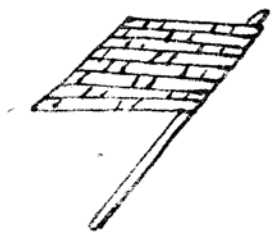

ম্রি'কা চি'ল্-চি'ল্ বুক্ছিল্
The Dazzling Shirt

বুক্ছিল্ বুক্ছিল্
ম্রি'কা চি'ল্চি'ল্ ;
ছামত্রঙি তাক্বা
বুদিনি চাক্মা ।
বুক্ছিল্ বুক্ছিল্
নেমা চি'ল্চি'ল্ ;
পাৰ নেমা নেমা
বুদিনি চাক্মা ।
বুক্ছিল্ বুক্ছিল্
ম্রি'কা চি'ল্চি'ল্ ;
বুক্ছিল্ বুক্ছিল্
নেমা চি'ল্চি'ল্ ।।

চায় ৰুৰু ৰেডিঅ
Rhythmic Radio

ৰেডিঅ ৰেডিঅ
ছাৱ্রা ৰেডিঅ
চায়ৰুৰু ৰেডিঅ ;
ৰেদোৱা কানিয়া
মামানি খপৰ
খচক্ ৰেডিঅ ।
ৰেদোৱা ৰুৰুৱা
ফু'ছা চায়ৰা
চায়ৰুৰু ৰেডিঅ ;
ৰিবা ৰিবা
ৰিবা নানি
নাথাম ৰেডিঅ ।
ৰেডিঅ ৰেডিঅ
ছাৱ্রা ৰেডিঅ
চায়ৰুৰু ৰেডিঅ ।।

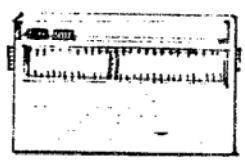

দাদানি জোতা
My Brother's Shoes

দাদানি জোতাবে কৰপ্-কৰপ্
ঘোৰায়্নি গান্দাছে গৰপ্-গৰপ্ ;
দাদা দাকা জোতা
আমে চিয়া চোতা ।
দাদা খাট্-তি গুৰিয়া
উনি নুখাৰ ৰিবিয়া ;
কানে চিজো উনি জোতা
তাথেং ৰিয়ে ই'ৰে তাতা
ৰিজামজো চাতালায়
কিজোছে বাগাৰায় ।।

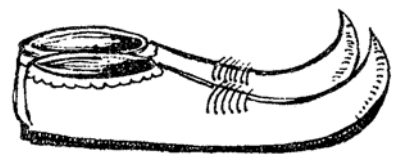

টিক্-টিক্ ঘড়ী
Ding Dong Clock

ঘড়ী ক্রি'ঙা টিক্-টিক্
খাংকালাচি থিক্-থিক্ ;
মচা ক্রাঙা খ্রক্-খ্রক্
জুজুনি পইথা ক্রক্-ক্রক্ ।
দাদা ৰি'জামা টাক্-টাক্
বিবি ৰিবাতা ছুক্-ছুক্ ;
ঘড়ী ক্রি'ঙা টিক্-টিক্
খাংকালাচি থিক্-থিক্ ।।

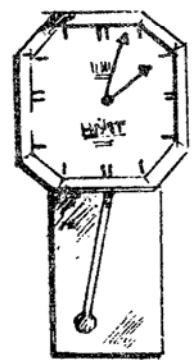

লাখব্নি বুখুৰি
The Cow-herd And His Wicker-hat

লাখব্নি তি'কাম্তি
খলেঙা বুখুৰি
মাছু বাঙা ৰেঙা ;
বুখুৰি খছা
বাতেতা উবে
হাখাব্ হেঙা হেঙা ।।

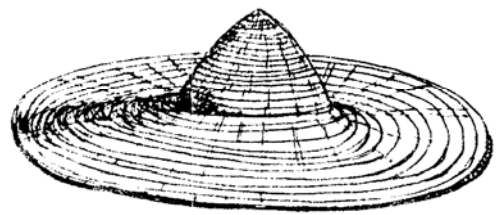

তাম্‌ছিনি
MUSIC

কাৰা ব্রাংছি ৰই - ৰই
A Melodious Reed Flute

হু - হু - হুই হু - হুই
হুই হুই হুই,
চিং জুজু ছুকেতা
কাৰা ৰই-ৰই ।
নানা নাথোৰাঙা
চিনা চিথোৰাঙা ;
চায় ৰঙা নুঙা
হুই-হুই ক্রি'ঙা ।
হুই-হুই-হুই
কাৰা ৰই-ৰই ।।

খাম ক্রি'ঙা গ্রি'ম্-গ্রি'ম্
Beating A Drum

চং দিঙাদিং ক্রি'ঙেতা
কাকায়নি খাম ;
তাম্কায় খাম চিঙি
ক্রি'ঙা গ্রি'ম্-গ্রি'ম্ ।
জুজু তাক্কায় খাম
গাম্ৰেনি খাম ;
গি'ম্-গি'ম্ জি'গি'গি'ম্
নেমা গি'ম্-গি'ম্ ।।

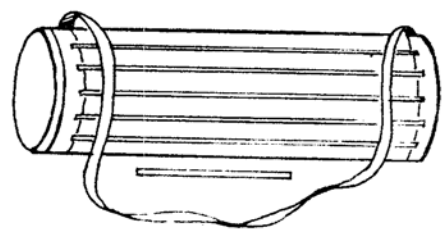

যোৰা আনিং ছিংগা ৰাখু
Give Me A Pair Of Horn

চেংদাঙে মিছি ক্রং
ক্রং আনিং ;
যোৰা আনিং ছিংগা ৰাখু
মিছি মাঙানিং ।
আং গছা ছুক্ঙো
গছা দাদানা ;
মমো ছুক্ঙো ছংকায়ো
গছা লাখৰ্না ।।

কান-কায়
BODY PARTS

চিঙি নুকেন আনিং
Two Little Eyes

আঙি নুকেন আনিং
বাবানিবা আনিং ;
আনিং আনিং আনিং
আয়ানিবা আনিং
চিঙি নুকেন আনিং ।
দাদানি - বিবিনি
মমোনি - পিচুঙি
আনিং আনিং আনিং
দুম্‌দাকায়নি আনিং
চিঙি নুকেন আনিং ।।

নাকায়নি কৰ্ নাকৰ্
Ear, An Organ Of Hearing

নাকৰ্ নাকৰ্
নাকায়নি কৰ্ ;
নায়চংকা গং-গং
তোৱা চং-চং ।
নাকৰ্ নাকৰ্
নাকায়নি কৰ্ ;
খৰো নাংতাতাং
নূকা কম্বাবাং ।
নাকৰ্ নাকৰ্
নাকায়নি কৰ্ ।।

আঙি ফাখাম্ বক্-বক্
My Teeth Are White

আঙি ফাখাম
বক্-বক্,
ফুঙি নাতা
চক্-চক্,
পিচুঙিবা হেগো চি
নাৰি ফাখাম
বক্-বক্ ।।

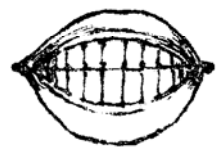

আঙি তাছি ছঙা
My Hand Is Short

আঙি তাছি ছঙা
মমোনিবা ছঙা ;
আয়ানি ৰোৱা ৰোৱা
বাবানিবা ৰোৱা ।
ৰোৱা ৰোৱা তাছি পেকে
আয়া চিকা খোৱা ;
ছঙা ছঙা তাছি পেকে
চিমে চিকা থেঙা ।।

হাদাৰ
FOOD

মায় চি চি পক্
The Rice Juice

মায় চি চি পক্
মায় চি চি পক্ ;
চিং আয়া মায় ৰ্কমা
মায় চি চি পক্ ।
আছুনা শালিমায়
ৰ্কমা বক্-বক্,
ৰা-ৰা ফা-ফা পঢ়ায়নো
ছায় গ্লক্-গ্লক্ ।।

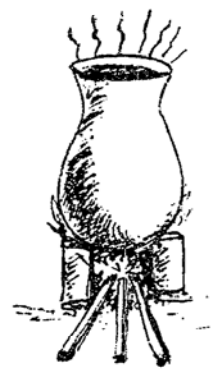

ফাতা ফক্‌চাক
Baking A Powder Cake

চিং বাবা ৰাবাজো
দিংকিয়ানি চাক ;
চিং আয়া বাককি
ফাতা ফক্‌চাক ।
কাকা বামচি ছনে
ছ'আ বাৰ দাগায় ;
থোৰাঙা পু'তামা
ছানোৱা বোখায় ।
বোখা বোখা ছায়
খেৰ্‌নো খেৰ্‌কায় ;
চায় ৰুঙে ৰুঙে
ধ্রপ পান ছায়ায় ।।

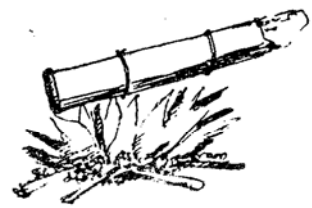

মায় ছুআ তুম্-তুম্
The Pounding Of Rice

মায় ছুআ তুম্-তুম্
চিঙি বিবি ৰং ;
চাও চাও পেচাচাও
বান কংগগ্রং ।
ছেৰে ছেৰে কেচেয়া
আয়া মায়ৰুং ;
মু'নাং মু'নাং চংজ্রামাৰা
পায়া মায়ৰুং ।।

বিবিনি ৰম্পে তোপ্লা
A Bagful Of Fried Rice Powder

চিঙি বিবি বিবিনো
গিমি পিদান ৰায় ;
ঝোলা মোনায় ৰাবানো
ৰম্পে টোপ্লা চুই ।
চাং তোৱা মমোৰং
মামাৰ্ ৰিবা ফয় ;
ৰাখুনোবা কন্দলাছা
ছানা নাকে চোবায় ।।

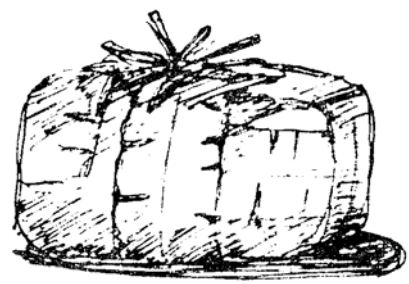

ছি'মান্দা
KINSHIP TERMS

চিঙি জুজু বুদাকায়
My Old Grand Father

চিঙি জুজু বুদাকায়
খৱো বকাকায় ;
নুয়ে তোৱা দখমিতি
নুকি দিগাপায় ।
সমায় উ তি'পাতা অ
ছাছ্তাৱো কানি ;
চিঙাবাতু নিংগিয়া
লেক্-লেকে মিনি ।।

চিঙি মমো কাদামী
My Little Sister Kadami

চিঙি মমো কাদামী
খেৰা উবে বালামি,
মেওং ছাব্রা মাঙানিং
উনি লি'গা অ কামিং ।
ছেৰে - ছুৰু
ছেৰে - ছুৰু
খেৰা খেৰা
ছেৰে - ছুৰু ;
গেৰ্মং গেৰ্মং
হা জিমুং জিমুং ।।

আঙি বাবা ৰেঙাতা নিৱ্রি হাটিনা
My Father Has Gone To The Market

আঙি বাবা ৰেঙাতা
নিৱ্রি হাটিনা
দিপৰ্ পাকে ৰিবানো
চিঙি নুকিনা ।
চোলা পিদান ৰাবানো
আঙি বাদাঙা ;
উৱো চোনে ৰেঙো আমে
পঢ়ায় দামিনা ।।

বুদি খিৰ্ছা কানিয়া
Grand Mother, Tell A Tale

বুদি খিৰ্ছা কানিয়া
বুদি খিৰ্ছা কানিয়া
মিনি মিনি মিনি
মিনি খু'ছ্ৰাম ;
নিছিন নিছিন নাছিয়া
খুচেম ফাকলক্
পামে পামে নাছিয়া
খুই খুতাম্ ।।

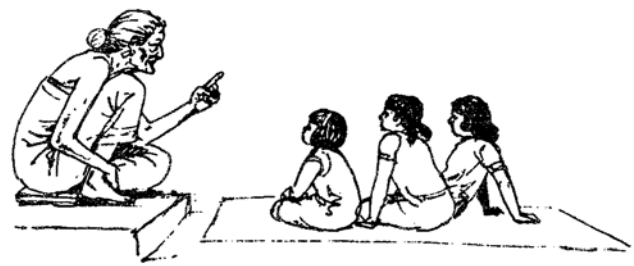

বিবিচুং কি'ত্রি'ঙা
Madam Teaches Us

বিবি বিবি বিবিচুং
ৰিবা ত্রিংদামিনা ;
চায় থি'পে কি'ত্রি'ঙা
চায় ৰুবুনা ।
হেক্‌জক্-জক্ হেক্‌জক্-জক্
জ্রম্-জ্রম্ ত্রঙা ;
চ্রক্-চ্রক্-চ্রক্ চৰৰত্
ফু'ছা কি'ত্রি'ঙা ।।

চিঙি মামা মিস্তিৰি
My Maternal Uncle Is An Artisan

চিঙি মামা মিস্তিৰি
দো তালা হামা ;
কাৰাঙাকে দুঙেছে
টিন বকে কি'মা ।
আংবা চাঙো জাদায়বে
মামা মিস্তিৰি
নোকো হামো আংবাবে
বাতাম্ ছি থাৰি ।।

মামা ডাক্তৰ
My Maternal Uncle Is A Doctor

মামা ডাক্তৰ মামা ডাক্তৰ
চুঙা গাড়ড়ী মটৰ ;
মটৰ দুঙে ৰেঙা উবে
বিছিবাগে চহৰ ।
আংবা চাঙো মামা ডাক্তৰ
আংবা দুঙো গাড়ড়ী মটৰ ;
গৰ্ গৰ্ গৰ্
গৰ্ গৰ্ গৰ্ ।।

পঢ়ায় নাকে ৰেঙা
Going To School

আয়া আঙা চিকা খো
আং চিকা ৰুনা ;
বিবি আঙা থুচি ৰাখু
কানতিনা ছেনা ।
দাদা আঙা খচেং ৰাখু
আং খৰো খেঙা ;
বাবা আঙা চোলা ৰাখু
পঢ়ায় নাকে ৰেঙা ।।

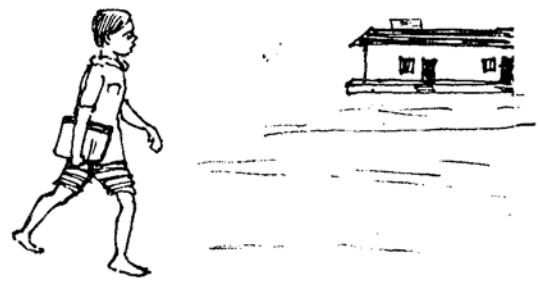

মামানি মানি
My Maternal Aunt

অ মানি অ মানি
কাথা গছা কানি ;
নাঙি কাথা কানিকায়
কাথা ছানি ছানি ।
মামানি নুকিবে
মানিয়ান ৰানী ;
মামা তংচা নুকি
মানিছান মানি ।।

আয়া আঙো নাছিয়া
Mother Loves Me

আয়া আঙো নাছিয়া
আঙি নেনো বাছিয়া ;
বায় মালা ৱাখুৱা
মায় মাচি কুতুআ ।
আয়া আঙো নাছিয়া
ৱাংছি ছাথাৱ কানিয়া ;
নেন দানে থি'ছি'কি'না
ফুঙি চেঙে আন্থাখাআ ।।